ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

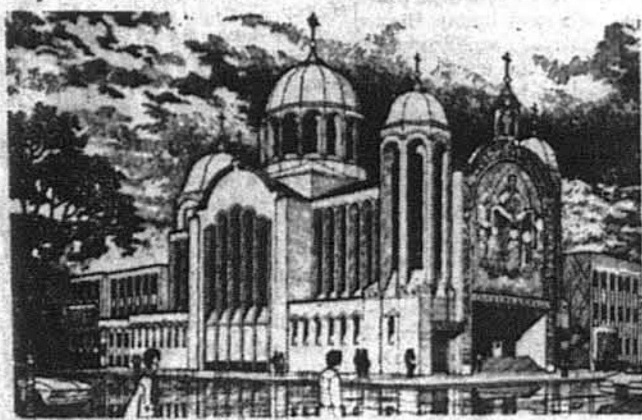
СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 242. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 27-го ГРУДНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, DECEMBER 27, 1975 No. 242. VOL. LXXXII.

Парохія св. Юра в Ню Йорку конкретизує плян будови нової церкви

Проєкт української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку. Архітект інж. А. Осадца.

Ню Йорк (Я. П.) — Минулої суботи, 20 грудня 1975 р., тут в шкільній авдиторії парафії св. Юра відбулися багатолюдні збори членів Будівельного комітету нової церкви, при співучасти представників більшости організацій цієї частини міста. Збори відкрив парох о. ігумен Володимир Гавліч, ЧСВВ, який після молитви подав давно ожидану, радісну вістку про остаточне опорожнення великого чиншового будинку, на місці якого має бути побудована нова церква. Добрих п'ять років тривали правно-адміністраційні заходи для усунення чужих мешканців дому, бо свої добровільно з нього випровадилися.

Голова Будівельного комітету мец. Роман Гуглевич висловив радість з доброї вістки на порозі 75-ліття парохії і запросив до інформаційної доповіді про пляни майбутньої церкви її архітекта інж. Аполінарія Осадцу. Пояснюючи пляни і профіль майбутньої церкви, інж. Осадца підмітив, що його плян будований на основних елементах давнього українсько-візантійського стилю, який помимо доби барокко вдержався панівним до нових часів у нашій церковній архітектурі. Вимоги великого міста й гущі, в яку буде з конечности втиснена нова церква, як була й стара, не дозволяють на далекойдучі новості, а бажанням значної частини наших земляків є збереження традиційної архітектури своїх храмів Божих на Батьківщині. Доповідь автора пляну церкви допомогла приявним зрозуміти доки в пляні церкви сягає традиційна візантійська спадщина, а де починається оригінальність архітекта. Про розмір церкви говорять числа: 500 сидячих місць на долі й 174 на хорах та половина стільки місця для стоячих; кругло церква зможе примістити бодай 1,000 осіб. Приявні були видимо вдоволені пляном церкви й інформаціями архітекта, про що свідчили, крім оплесків, нечисленні запити, які торкалися тільки незначних подробиць пляну.

Звітуючи про фінанси Комітету будови церкви, на яку збірка йде від раннього 1960 р., фінансовий референт дир. Іван Винник поінформував, що фонд під цю пору має кругло мільйон

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПАПА ПАВЛО VI ФОРМАЛЬНО ЗАКРИВ СВЯТИЙ РІК

Ватикан. — Запечатанням Святих Дверей базиліки св. Петра папа Павло VI у середу, 24 грудня, формально закрив Святий Рік, який розпочався рік тому, коли Папа срібним молотком був постукав у ті самі двері. Після закриття Святого Року, папа Павло VI о півночі відправив Службу Божу на площі св. Петра, тобто під відкритим небом. Святі Двері, які символізують „легший доступ до Божої ласки", будуть запечатані до 2000 року, коли Католицька Церква знову відзначуватиме Святий Рік.

У четвер, 25 грудня, тобто на Різдво за новим календарем, папа Павло VI виголосив традиційну різдвяну проповідь до близько 100,000 вірних, які зібралися на площі св. Петра, та для мільйонів інших по цілому світі, бо проповідь була передавана по радіо та на телебаченні. Він заявив, що „порожнеча сучасного суспільства" спричинилася до того, що молодь по всіх країнах відвертається від матеріялізму, а повертається до релігії. Папа висловив радість з цієї тенденції, бо попередні покоління, на думку Папи, вщеплювали в молодь концепти війни та матеріялізму як єдиних вартостей. Але сучасна молодь, сказав папа Павло VI, прислухується до Божого слова, хоча теперішній світ насичений політичною пропаґандою та різними тисками публічної опінії, які стараються перешкодити індивідуальній свободі. Він висловив надію,

Папа Павло VI виголошує своє різдвяне послання до сотні тисяч паломників на площі перед базилікою св. Петра у Ватикані.

що минулий Святий Рік буде для цілого людства, а зокрема молоді, початком прийняття Божого слова, яке зображує „безперервне благословенне Різдво".

Протягом Святого Року до Риму прибуло понад 8 мільйонів паломників з різних країн, а між ними багато молоді. Папа Павло VI протягом цілого Святого Року часто вказував на те, що серед молоді світу тепер поширюється рух повороту до релігії.

Проф. В. Маркусь доповідав на симпозіюмі Пакс Романа в Ню Йорку

Ню Йорк (Н. Н.) — Американське відділення міжнародної організації католицьких інтелектуалістів „Пакс Романа" відбуло тут 6 грудня свій річний симпозій в Фордгамському Університеті. Темою двох сесій та доповіді під час обіду було: „Церква в добу революцій та міжнародного відпруження".

Під час дообідньої сесії розглянено контроверсійну течію в католицьких колах, т. зв. богословіє визволення, зокрема популярне тепер в Південній Америці серед лівих католиків. Позитивно представив цей напрям публіцист Шарпер, стримано, а навіть критично поставилися до цієї течії проф. Зіґмонд з Прінстону та д-р Доґерті з Дослідного Інституту зовнішньої політики у Філядельфії.

Після обіду розглянено проблему східньої політики Ватикану. Д-р Роман Гайда, професор політичних наук польського походження, схвалював лінію Ватикану, як єдино реальну, у його взаєминах з урядами східньо-европейських країн. Головно висловився він позитивно про досягнення в Польщі, Югославії й Угорщині. Священик Екмунд Кончакоскі доповідав про ролю Ватикану в полагодженні польсько-німецького спору за кордон на Нісі-Одрі.

Проф. Василь Маркусь з Університету Лойолі в Чікаґо порушив тему ватикансько-східніх взаємин на широкому тлі внутрішніх відносин в комуністичному бльоці, еволюції в проводі Католицької Церкви та на тлі політичних змін в східньо-західніх взаєминах. Доповідач проаналізував цілі однієї й другої сторони, визначив пріоритет цілей і ті справи по обидвох сторонах, котрі можуть стати предметом обопільних концесій. Він виразно заатакував теперішніх керівників Ватиканської дипломатії за готовість жертвувати Українською Греко-Католицькою Церквою, як також румунською уніятською Церквою, за ціну зближення з Московською Патріярхією та за концесії з боку комуністів місцевим римо-католикам.

Доповідь проф. Маркуся була документована фактами, цитатами комуністичних лідерів, речників Ватикану й католицьких спільнот дотичних народів. Доповідач скваліфікував таку дипломатію на міжурядовому і міжцерковному відтинках, як морально злу (промовчування переслідування, стосування подвійних стандартів) та політично шкідливу, за Сахаровим, політику капітулянтського детанту. Ніхто з присутніх не оспорював цієї тези, зокрема у стосунку ватикансько-совєтських взаємин. Ряд дискутантів доповнювали ці тези, але польський доповідач далі твердив, що така політика Ватикану у нинішніх умовах єдино можлива.

Українці взяли участь в міжнаціональному фолкльорному фестивалі в Бразилії

Сан Павльо, Бразилія. — На міжнаціональному фолкльорному фестивалі, який відбувся тут в днях 13 і 14-го вересня 1975 р., активну участь цього року взяла також українська національна група, здобуваючи великі успіхи. Побіч національних груп — бразилійської, еспанської, мехіканської, португальської, ливансько-сирійської, угорської, литовської і японскої, українські танцюристи, старші і молодші, одушевляли не тільки українських учасників фестивалю, але також чужинців. Українська група виступала під патронатом Т-ва „Соборність", мистецьким керівником якої є інж. Стефан Саміла, ученик Василя Авраменка. Асистентом інж. Саміли є Богдан Чуйко, музичним керівником Володимир Чучман, диригент великого українського хору УКЦеркви у СанПавльо. Імпреза відбувалася в репрезентативній театральній залі Бразилійського товариства японської культури під патронатом і співпраці Муніципальної Префектури міста. Після виступів української групи до неї підходили численні представники і запрошували з виступами на їхніх святах чи річницях. Про фестиваль появились численні репортажі в бразилійській пресі.

Уряд Канади приділив дотацію на видання альманаха „Слова"

Едмонтон (Ю. К.). — Листом з 11 грудня ц. р. сенатор Ерль А. Гейстінґс повідомив з Оттави Управу Канадського Об'єднання Українських Письменників „Слово", що аплікація цієї організації була розглянена і що у висліді 3,000 дол. призначено на видання альманаха „Слова". Це радісна новина, бо без цієї допомоги, маючи на увазі зріст коштів друку, ледве чи можливо було б „Слову" видати черговий 6-ий альманах. Очевидно, Управа вислала подяку на руки сен. Гейстінґса, така ж подяка буде надрукована в альманаху.

Альманах буде друкуватися у Видавництві „Українські Вісті" в Едмонтоні на початку наступного року і повинен появитися десь у червні. В альманаху будуть надруковані твори найвидатніших канадсько-українських письменників, передусім п'єса на 3 дії недавно померлого Василя С. Левицького, а далі твори І. Боднарчука, О. Гай-Головка, С. Гурко, О. Зуєвського, І. Коваліва О. Копач, С. Кузьменко, Б. Мазепи, О. Мак, І. Макарик, Б. Олександрова, Я. Розумного, П. Роєнка, У. Самчука, В. Скорупського, Я. Славутича, О. Смотрича та інших.

До редакційної колеґії альманаха входять: С. Гординський, О. Зуєвський, Ю. Клиновий, Г. Костюк, В. Олександрів, У. Самчук (головний редактор), О. Тарнавський і Юрій Шевельов.

Українська католицька молодь відбула зустріч в Чікаґо

Чікаґо (Бр.). — Активне Братство Молоді Св. Бориса і Гліба в Чікаґо заініціювало зустріч католицької молоді з різних осередків та підготовило доволі цікаві студійну і товариську програму. Зустріч відбулася в час державного Свята Подяки, 28-30 листопада. З огляду на сніговії на Середньому Заході, багато із зголошених не могли прибути автами. Проте, прибули гості з Торонта, Клівленду та Монтреалю, які разом з місцевими братчиками нараховували до 40 учасників зустрічі. (Частина членів Братства в Чікаґо в той час була в театральному турне в Філядельфії й Ірвінґтоні).

На програму складалися Богослуження, доповіді, дискусії, товариська зустріч і забава. Відправи в новому Соборі Св. Володимира й Ольги в дусі чистих східніх традицій справляли гарне враження на приїжджу молодь. Відбулося тут рідке в наші часи явище: молодь співала вечірню за українським текстом. Виголошені проповіді о. Іваном Кротецем та гостем з Канади, о. Омеляном Іскатом, були глибокі змістом і щирістю думок промовляли до молодих людей.

В студійній частині доповіді виголосили д-р В. Маркусь про основи патріярхального устрою та спонуки наших змагань до Патріярхату, о. О. Іскат на тему „Модернізм чи традиційність в Українській Церкві?" та о. Сергій Калаґер (єромонах з Канади) про „Загибель чи автентичність Церкви". Усі ці доповіді викликали живу дискусію, в якій порушувалися найрізноманітніші питання: як викликати серед молоді заціkавлення релігійними питаннями, чистота обряду, зовнішні втручування в помісні права нашої Церкви, індиферентність деяких священиків до обрядових справ, літургічна мова, духовий елемент в особистому та спільному житті тощо.

Окремий панель на тему: „Молодь і Церква" відкрило експозе мґр Дарії Маркусь, яка подала висліди своїх обстежень молодої української еліти в церковно-релігійних питаннях. Панелістка подала висліди своїх анкет і з'ясувала ставлення молодих до різних практичних справ, щодо яких у нас напевно є неясні уявлення. Виявляється, що більшість молодого українського активу бажає більш „етнічної" Церкви, не радо годиться на експериментування і західні запозичення, волів зберігати свій обряд, однонаціональні подружжя і також виховати дітей у своїй Церкві. Доповнювали ці зауваги д-р З. Голубець, мґр Є. Іванків, Петро Ґаладза, Петро Кравчук та інші. Модератором панелю був мґр Володимир Басляцинський з Клівленду.

29 листопада вечером відбулася гостина, якою частувало учасників зустрічі Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці; господарем гостини був інж. Нестор Іванків, колишній голова Братства Св. Бориса і Гліба, а головну промову виголосив теперішній голова й головний організатор зустрічі Мирон Панчук. З ним тісно співпрацювали Андрій Прихан (виголосив слово на відкриття) та Олег Палій. Після вечері була ще забава, в якій взяло участь значно більше молоді.

Хоч це не був численний з'їзд молоді, проте своєю програмою і підходом до справ він виявив, що існує певна частина молоді, для якої справи Церкви і релігії дорогі і близькі.

З'їзд в Чікаґо проходив під кличем „Церква — це ми!"

ВИСТАВКА БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО

Сиракюзи, Н. Й. — В неділю, 14-го грудня ц. р., відбулася тут в залі парафіяльної школи св. Івана Хрестителя виставка картин Богдана Божемського олійної, темперової, акварельної і дереворитної техніки. Побіч переважаючої української тематики були також мотиви птахів, риб і натюрморти.

СССР продовжуватиме інтервенцію в Анґолі

Москва. — Згідно з натяками в совєтській пресі, головно у „Правді" та „Известиях", Совєтський Союз не плянує припиняти військової й іншої допомоги для марксистських груп в Анґолі і не перестане піддержувати „народного фронту для визволення Анґолі" і уряду вн столиці Люанда, помимо загроз, висловлених головно урядом ЗСА, що совєтська присутність в Африці може пошкодити політиці детанту. Правдоподібно у відповідь державному секретареві Генрі Кіссінджерові, який перший перестерігав СССР проти можливих консеквенцій, урядові „Ізвестия" заявляють, що Захід зле інтерпретує совєтські мотиви. „Піддержка національних рухів за визволення, — пише газета, — становить важливий принцип совєтської закордонної політики, так само, як наполегливі змагання для поліпшення міжнародних відносин. Дивно, — говориться далі в замітці газети, — що деякі люди на Заході пробують віднаходити деякі суперечності в політиці міжнародного відпруження і примінюють це до подій в Анґолі".

ТАСС гостро засуджує „маоїстських делеґатів" в ОН

Москва. — Офіційна пресова аґенція Совєтського Союзу ТАСС продовжує гостро критикувати представників Китайської Народної Республіки, які беруть участь у працях різних комісій ОН, а зокрема позицію тих делеґатів на сесії Генеральної Асамблеї, яка недавно закінчилась. „Диявольським альянсом імперіялізму, расизму і маоїзму називають позицію маоїстської делеґації в ОН, яка у величезній більшості питань блокується з державами — членами НАТО" — говориться в кореспонденції ТАСС з Ню Йорку, що її надрукували совєтські газети. „Китайська Народна Республіка виявилась однією з двох країн, — говориться в повідомленні ТАСС, — які ополчилися проти пропозиції СССР про укладення договору про повну і загальну заборону випробувань ядерної зброї, проголосувавши проти цієї важливої ініціятиви. Пекін, грубо іґноруючи численні рішення ООН, активізує свої зв'язки з расистсько-колоніяльними режимами, в тому числі у підтримці збройної інтервенції цих режимів проти Анґоли". Переходячи до справ Африки, які були предметом обговорення окремої комісії ОН, ТАСС, між іншим, закидає китайській делеґації, що вона, до спілки з делеґацією ЗСА, працювала проти прийняття резолюції, яка засуджувала б „організаторів іноземної інтервенції в Анґолі".

Платитимуть п'ятикратну вартість за неповернену бібліотеці книжку

Київ. — „Щорічні втрати книжкового фонду в бібліотеках на Україні досягають значних розмірів. Чималі суми витрачаються на відновлення втраченого книжкового фонду. Особливо це стосується великих книгосховищ", — пише київський журнал „Радянське Право" в ч. 5 з 1975 року, і подає кілька порад, як з цим поширеним лихом треба боротися. На думку бібліотекарки В. Гончарової з м. Харкова, яка помістила в журналі статтю „Матеріяльна відповідальність читачів за псування і втрату книжок", таким засобами поборювання крадіжки і псування книжок можуть бути: „бесіди (з читачами) про бережливе ставлення до книжок, чому держава покладає на читача моральну і матеріяльну відповідальність за їх розкрадання", „деяке обмеження доступу до найцінніших книжок"; „реґулярне оформлення матеріялів на стягнення грошових коштів з боржників" тощо. Але покищо цьому лихові не вдалося запобігти, хоча з червня 1973 року, замість старого розпорядження щодо втраченої чи зіпсутої читачем книжки, згідно з яким читач мав повернути бібліотеці таку саму, або, за згодою бібліотеки, — іншу рівноцінну книжку чи сплатити її номінальну вартість, — ввійшов в силу новий Указ, в якому така грошова кара підвищена в п'ять разів: „Особи, які одержали книжки в користування з державних або громадських бібілотек і не повернули або зіпсували їх, повинні повернути бібліотеці такі самі книжки чи сплатити п'ятикратну вартість неповернутих або зіпсованих книжок", — говориться в цьому Указі.

Проф. С. Горак доповідав на конвенції Асоціяції Славістичних Студій

Чарлстон, Ілл. — Д-р Степан Горак, професор історії в університеті Істерн Іллінойс, взяв участь в сьомій конвенції Американської Асоціяції Славістичних Студій, яка відбулася минулого жовтня в Атланті, Джорджія, — згідно з повідомленням університетської газети „Гісторі Нюзлеттер". На конвенції проф. С. Горак відчитав наукову доповідь на тему „Проблеми періодизації і термінології в українській історіографії".

Газета, яка подає багато інформаційного матеріялу про працю факультету історії цього університету та про наукові досягнення його членів, рівнож відмічує, що стаття д-ра Горака, під заголовком „Неросійські народи в царській Росії і в СССР", була поміщена в журналі „Український огляд" в ч. 2 за 1975 рік. Газета в дальшому інформує, що проф. Горак приготовляє до публікації бібліографічний довідник про „Совєтський Союз і Східню Европу, 1964-1974" із 1,600 позиціями, як рівнож ще дві наукові статті. Відмічується також, що проф. Горак редаґував ціле число „Нешенелітіс Пейперс" (ч. I, 1975), а його рецензія на книжку А. Левіна „Третя Дума" була поміщена в науковому журналі „Амерікен Гісторікал Рівю".

Посадника Едмонтону Василя Гавриляка похоронено з великими почестями

Едмонтон, Канада. — У вівторок, 11-го листопада ц.р. відбувся тут величавий похорон бл.п. Василя Гавриляка, посадника цього канадського міста в провінції Альберта, який помер там на удар серця в п'ятницю, 7-го листопада. „Мабуть ще жадна смерть в Едмонтоні не сколихнула так громадянством міста, як смерть бл.п. Василя Гавриляка", — пише український тижневик „Український Голос" з 17-го грудня ц.р. Преса, радіо і телебачення присвятили багато уваги Покійному, поміщуючи і передаючи про нього і його працю багато різного матеріялу. Про ненадійну смерть Гавриляка згадували також в усіх церквах Едмонтону, а домовина Покійного була виставлена в залі засідань міської управи, щоб дати нагоду едмонтонцям попращатись із своїм улюбеним посадником. Тлінні останки св.п. В. Гавриляка відвідав також в тому часі губернатор Альберти Р. Стенгауер із своїм адютантом, як також багато інших офіційних осіб. Біля 11.000 осіб пройшли в тому дні біля домовини. В понеділок, 10-го листопада Владика Борис, Архиєпископ УГПЦеркви в сослуженні численного духовенства відправив парастас, до якого співав катедральний хор (95 осіб) під диригенторою Р. Солтикевича. Наступного дня Владика Борис очолив чин похорону, в якому взяли участь: прем'єр Альберти П. Лоґід і 9 провінційних міністрів, представник прем'єра Канади, дружина губернатора Альберти та майже всі міські радні, комішенери, шеф поліції Р. Люнні та інші офіційні особи, а також президент Комітету Українців Канади д-р С. Радчук та численні представники українських установ і товариств. На окремому підвищенні в катедрі сиділи римо-католицький Едмонтонський Архиєпископ МекНіл, Владика Ніл Саварин, Владика Димитрій Грещук та англіканський єпископ Бирч. По закінченні Служби Божої довжелезна валка авт, очолена поліційними відділами і пожежниками, які супроводили тіло пок. В. Гавриляка в останню дорогу, рушила на цвинтар. Каравані приглядались тисячі едмонтонців, які, зібравшись по обох боках вулиці, віддавали останню прислугу посадникові св.п. В. Гаврилякові.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Використаймо можливості

Нюйоркський федеральний суддя Марвин Френкель на початку цього тижня повідомив міську Раду Шкільництва, що вона зобов'язана пояснити, чому досі вповні не виконала розпорядження суду відносно введення двомовного навчання для коло 35,000 пуерторіканських та інших еспаномовних дітей, аж доки вони не опанують англійської мови. Розпорядження щодо двомовного навчання в нюйоркських публічних школах було видано судом ще минулого року, але ряд пуерторіканських організацій доказали, що в багатьох школах ці програми ще цілком не існують, а в інших зорганізовані незадовільно.

Справа двомовного навчання в публічних школах не обмежена тільки до Ню Йорку та до еспаномовних дітей. Вона заторкує всі інші етнічні групи ЗСА включно з українською, бо ще літом цього року Федеральна Комісія Громадянських Прав винесла резолюцію, щоб в школах ЗСА, в яких є велика кількість дітей, матірньою мовою яких не є англійська мова, виклади предметів для тих дітей проходили їхньою рідною мовою, аж поки вони цілком задовільно не володітимуть англійською. Комісія Громадянських Прав тоді заявила, що ця пропозиція має на меті запевнити, щоб ці діти не остались позаду англомовних товаришів через незнання мови. Речник Комісії також сказав, що це „тільки міт", що З'єдинені Стейти є „перетоплюючим казаном", і додав: „Ми не хочемо перетоплювати всіх у нецікаву, однорідну масу".

Резолюція Федеральної Комісії Громадянства та рішення нюйоркського суду щодо двомовности в публічних школах цілком правильні. Вони важливі тим, що з них можуть скористати не тільки діти новоприбулих пуерторіканців, італійців, греків тощо, але також наші українські діти, народжені в Америці, які задовільно не знають англійської мови, коли йдуть до публічних садочків чи першої кляси. Навчання предметів українською мовою запевнило б, що наші діти вивчали б рахунки та інші предмети тим самим темпом, що їхні англомовні друзі, а в той самий час вивчали б англійську мову.

Становище Комісії Громадянських Прав може принести всім етнічним групам, включно з українською, також додаткові користі, бо заяви членів цієї Комісії є ще одним доказом, що урядові чинники тепер погоджуються із вже давніми твердженнями речників етнічних груп, що Америка не є і не повинна бути „перетоплюючим казаном" і що Уряд повинен заохочувати своїх громадян зберігати рідну мову, культуру, звичаї тощо, бо це тільки збагатить загальне американське життя. Нове наставлення урядових чинників ми можемо використати не тільки для навчання предметів українською мовою в публічних садочках і перших клясах, але також для введення в навчальні програми початкових і середніх шкіл таких предметів, як українська мова, література, культура, історія України тощо. Введення українознавчих предметів у навчальні програми публічних шкіл в округах з більшими скупченнями українців дуже допомогло б в збереженні нашої національної ідентичности тут в Америці.

Крайова справа

У наших громадських активностях ми, звичайно, розрізняємо т. зв. „місцеві" і „крайові" справи. Місцеві справи це ті, що мають служити передусім даній громаді, а до крайових справ зараховуємо всі ті, що своїми вартостями і значенням та своєю службою мають крайовий засяг.

До таких „крайових справ" треба зарахувати зактуалізовану і конкретизовану тепер справу будови нової української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку. Очевидно, що справа відноситься насамперед до місцевої української католицької парафії, яка несе головну відповідальність і головний тягар будови цієї репрезентативної української католицької святині. Але вже сам факт, що Ню Йорк є осідком Об'єднаних Націй та світовою метрополією, поширює також і значення поодиноких місцевих українських установ до крайового значення і це без сумніву відноситься також до конкретизованої тепер будови церкви св. Юра. Ми вже мали подібні випадки, хоча і з дещо інших міркувань. Крайовою справою була свого часу будова Церкви-Пам'ятника в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА в Бавнд Бруку, як також спільними зусиллями українських католицьких парафій Філядельфійської архидієцезії побудовано катедральних храм Непорочного Зачаття у Філядельфії.

Тепер на подібну увагу і подібні зусилля всієї української спільноти в ЗСА заслуговує справа будови нового храму св. Юра в Ню Йорку, що не тільки під репрезентативним, але також практичним оглядом у багатьох відношеннях є не тільки місцевим, але й крайовим українським католицьким храмом. Навряд бо, чи є друга католицька церква, яку відвідувало б та в якій молилося б більше українців з цілої Америки, і не тільки Америки, але й інших країн, як саме церква св. Юра в Ню Йорку. Спільними зусиллями допоможімо українцям Ню Йорку здвигнути цей храм на славу Божу та на славу українського імени.

СССР збільшив продукцію воєнних літаків

Лондон. — Згідно з твердженням західніх розвідок, Совєтський Союз тепер продукує від 80 до 100 воєнних літаків місячно, тобто приблизно таку саму кількість як З'єдинені Стейти. Але загальна продукція країн Північно-Атлантійського союзу (НАТО) не наразі набагато перевищує продукцію СССР. Протягом першої половини 1976-го року совєтська продукція воєнних літаків правдоподібно залишиться на теперішньому рівні, але в другій половині року може зрости на 15 відсотків. Західні спеціялісти вказують, що в своєму новому 5-річному економічному пляні Москва присвятила дуже мало уваги продуктам широкого вжитку, натомість надала першенство тяжкій індустрії та продукції зброї.

Ярослав Курдидик

СОВЄТСЬКА СТРАТЕГІЧНА ВІСЬ: АНҐОЛЯ-СОМАЛІ...

Найповажніший щоденник Республіки Південної Африки „Трансвалер" доражує, щоби всі ті політичні кола, які цікавляться рівновагою і укладом констеляції теперішнього світу, провели просту пересічну лінію крізь мапу Африки з Анголі до Сомалі, а тоді без глибших міркувань зрозуміють, чому Совєтський Союз намагається за всяку ціну заякоритися на майбутнє в цих двох країнах. Коли вищезгадану лінію розцінювати із точки зору морської і повітряної стратегії, то цією „своєрідною віссю", заякореною у двох важливих мостових причілках Анґоля-Сомалі, Совєтський Союз перетинатиме навпіл Африку і контролюватиме відразу у двох місцях дослівно всі об'їздні рейси з Атлантійського та Індійського океанів, які контролював Захід на чолі з Англією із Смиттавну, к. Кейп Тавн у Південній Африці. Тому, що країна межує з Анґолею, — продовжує „Трансвалер", — наша розвідка має найточніші подробиці про те, які зусилля вкладає Москва, щоби за всяку ціну закріпити там мілітарно свою позицію. За останні тижні крім 11-ох вантажних кораблів, які прибули з Болгарії, Польщі і Північної Кореї, із самого тільки Совєтського Союзу прибуло 28 вантажних кораблів, з, між іншим, здебільшого воєнним постачанням. З них вивантажено 108 гармат середніх калібрів у більшості самопохідного типу, 50 танків Т-50, 136 опанцерених возів, 22 легкого типу ракетних викиднів і коло 300 автомобілів для військового вжитку.

Із останніх повідомлень виходить, що якраз при допомозі цього постачання, а головним чином при допомозі совєтських гармат 107 і 122 мм. калібру, як теж при підтримці ракетометів типу „катюш", що їх повністю обслуговують кубинські вояки, комуністичній фракції ПМЛА вдалося зупинити повністю натиск дуже сильного військового змоторизованого з'єднання яке вбилося і просунулося клином із Заїре на 10 миль від столиці Люанди і взяло було під обстріл столицю китайськими гарматами, що їх у „націоналістичній" наступальній фракції обслуговують білі португальські добровільці. Комуністичній фракції вдалося теж стримати дуже сильну і добре виновану змоторизовану колону із північного заходу на віддалі 120 миль від Люанди, яка застрягла у розмоклих дорогах зі своїми возами і самохідними гарматами.

Із політичного боку дуже прикро вражає те, що комуністичну фракцію ПМЛА визнало досі 18 країн, під час, коли уряд протикомуністичних фракцій ФНІА і ЮНІТА з осідком в Гуамбо (передше Нова Лісбона) не визнала ще правно досі ані одна держава. За перешкоду подають те, що по боці протикомуністичних фракцій занадто активно заангажувалася Південна Африка, а проти неї виступають майже всі новостворені держави в Африці за її політику т. зв. „апартейд", чи пак „розділення рас".

При цій нагоді слід згадати, що в Республіці Південної Африки перебуває майже півмільйона португальців, які переселилися туди з Мозамбіку й Анґолі, і з них головним чином і рекрутуються т. зв. „стрижінь анґольських протикомуністичних добровольців". І вони разом у згоді з чорними старшинами з Заїре керують усіма бойовими протикомуністичними діями в Анґолі. У невеликій щоправда кількості до протикомуністичної фракції напливають теж добровольці зі Замбії, Борунді, Маляві, Ботсавани і Свазі. Цікавим є факт, що навіть ЗСА, у Каліфорнії почалося рекрутування між чорними ветеранами з В'єтнамської війни, які немов би то „мають у Заїрі високу ціну" з уваги на партизанський досвід і вміння обслуговувати американську зброю, що її ЗСА на основі допомоги постійно постачають цій країні. Їхня платня в залежності „до фахово - військової заавансованости" вагається між 10-20 тисяч дол. річно. Очевидно, що всі ці справи трактується „приватно", тобто, до Кіншасі, столиці Заїре, виїздять туристи і нікому не цікаво, чи вони повертаються назад до ЗСА, чи ні...

Комуністи мають головну допомогу у військових частинах, які прибули з Куби в силі коло 5 тис. вояків, і всі вони майже без вийнятків обслуговують танки, артилерію і ракетні викидні, а далі теж являються „кістяком чорної піхоти"; кубинців очолює генерал Джуліо Казас Регуіро. Совєтські спеціялісти відають постачанням, обслуговують електронічне обладнання і паралельно із місцевими комуністами мають у своїх руках цілу адміністрацію, якою керує Віктор Прохоров. Хоч він і в цивільній одежі, але розвідка знає, що це генерал Віктор П. Прохоров із „сворою" енкаведистів, що їх нараховують усіх разом коло трьох тисяч. Невеликі контингенти комуністичних старшин прибули ще з Північної Кореї, Альжиру і Південного В'єтнаму, але найбільшою популярністю втішаються кубинці, які легко порозуміваються з місцевими комуністами, бо їхня еспанська мова зближена до португальської, і кубинці в Анґолі перебувають вже відносно найдовше.

Розглянувши навіть найоб'єктивніше цілу справу і беручи до уваги стратегічну важливість, яку у найближчому вже майбутньому може відограти Анґоля в залежності від того, хто там зуміє закріпитися на-постійно своїми політичними і військовими впливами, на тлі тих дій якось дивно виглядає чітко досі невизначене становище, що його займають ЗСА.

В Сенатській Підкомісії Закордонних Зносин всі її члени виступають одверто проти будь - якого вмішування ЗСА у цивільну війну в Анґолі, вимагають припинити всіляку допомогу, що становить досі понад 50 міл., і закликають та домагаються, щоби всі сторонні чужі сили, які діють у цій країні, забралися беззастережно з неї й припинили навіть посередньо підсилювати цивільну війну. Але, знаючи Москву з її постійної ароґантної непоступливости і дволичної забріханости, можна заздалегідь сказати, що такі вимоги, — як і було це вже попередньо, — залишаться у „сфері наївного і мрійливого бажання".

З Білого Дому заявляють, що Президент дуже поважно стурбований безпосереднім встряванням Совєтського Союзу і Куби в анґольську цивільну війну, і уважає, що продовжування цих дій може поважно пошкодити детантові. Але з другого боку — ЗСА теж не припинили посилати посередньо допомогу протикомуністичним фракціям в Анґолі і це теж поважно комплікує справу.

У зв'язку з цим відбуваються постійні таємні засідання Державного Департаменту і СіАйЕй, яке становище слід зайняти ЗСА, щоби вони не вийшли перед вільним світом із „такими покривавленими боками", як це сталося у В'єтнамі. Коли проаналізувати доосновно справу Анґолі, то із чисто престижевих міркувань ЗСА, як найбільша світова потуга, не можуть випустити з очей, щоби із ліквідацією останніх залишків колоніялізму починав формуватися неоколоніялізм, що його у найпідступнішій формі намагається закріпити Москва в Анґолі і Сомалі.

Богдан Цимбалістий

НАЙВАЖЧЕ ЗАВДАННЯ

II

У висліді не вдалося змобілізувати одностайного протиросійського фронту серед нас самих. Річ у тому, що довге панування Росії над Україною призвело до повної денаціоналізації верхів. Нащадки козацької старшини дуже скоро зросійщилися. Такий відхід, принаймні якоїсь частини провідної верстви, буває в усіх довго поневолених народів, хоч не в такій мірі і не так швидко, як це сталося в Україні (мабуть через згадану вгорі нібито „спорідненість" з росіянами). Нагадаймо, скільки поляків перейшло на службу російської, а опісля совєтської імперії: усім відомі прізвища такі, як Ф. Дзержинський, А. Вишинський, К. Рокосовський, Косіор. А Польща була під пануванням Росії лише 123 роки, тоді, коли Україна вже є понад 300 років. В кожному разі українські державницькі традиції, носієм яких є завжди провідна верства, зникли вже в першій половині XIX стол. Т. Шевченко з гнівом п'ятнував оту „грязь Москви", „отих славних прадідів великих правнуків поганих", що цвенькали по-московськи і ганяли за посадами і почестями, забуваючи про свої морально - політичні зобов'язання до свого народу.

Сьогодні політичні активніші одиниці теж ідуть на службу чужій імперії. Хоч це люди, що вийшли з гущі народу, з яким ще близько пов'язані хоч би своїми родинними зв'язками, вони зуміли забути про своє походження та позбутися національних почуттів і навіть чисто людського сумління. Болюче є читати матеріяли з України, відкриваючи скільки то українських прізвищ між прокурорами, слідчими, садистами - каґебістами, суддями, комендантами тюрем та концентраційних таборів. Чимало з тих, що відходять від свого народу, не стають просто байдужими до свого походження і до своїх земляків. В них народжується ненависть до всього, що нагадує їм їхнє походження, а своїми переслідуваннями власних земляків мов би намагаються заперечити його та „вибілити" себе перед чужою владою. Таку яничарську самоненависть видно в багатьох наших перевертнів. В 1940-41 роках у Львові було відомо, що НКВД-исти українського походження особливо жорстоко знущалися над українськими ув'язненими націоналістами. Вони були менш жорстокі до ув'язнених поляків чи жидів. В матеріялах з України читаємо, що „прокурори і слідчі КҐБ це все поголовно ярі великодержавні російські шовіністи, або ще гірше за них, русифіковані українці, наставлені ворожо і з відкритою зневагою до всього, що українське, зокрема до української мови, яку вони називають собачою".

Денаціоналізація захопила не лише політичну активну верхівку (колись аристократичну верству, а тепер політичний актив). Вона поширилася на мільйони людей, колись середньої верстви: священиків, учителів, урядовців, міщан, професіоналістів, а тепер на т. зв. трудову інтеліґенцію.

Мимо спустошення і постійного ограблювання України з її верхів і талантів, з гущі українського народу виходять все нові люди високої ідейности та відваги, які своєю творчістю і прикладом власного життя не дають умерти в народі глибокому бажанню до волі і до суверенности на власній землі. Часом вистачить однієї людини, щоб пробудити залякані та ограблені маси і зворушити сумління тих, що відійшли від народу. Таку ролю відограв в XIX стол. Тарас Шевченко. Сьогодні людей виразної національної свідомости і жертвенного патріотизму є тисячі. Вони є не лише між освіченими інтелігентами, але і серед широких мас, хоч ворог своєю політикою виселювання і перемішування населення старається ослабити саму субстанцію народу.

Януш Ковалевський, поляк, кол. в'язень совєтських концетраційних таборів, так характеризує своїх співв'язнів-україців:" Окремим життям жила українська група. Я зустрівся вперше з українцями з Польщі (тобто зі західніх українських областей — Б.Ц.), вперше в тюрмі, а пізніше в таборах. Їхній організаційний хист, твердість, солідарність, почуття гідности і любов до свободи викликали в мене подив. Віяло від них силою і мойбутністю. Я зрозумів, що народ, який так любить свободу і так вперто за неї бореться, є варт свободи. І що такий народ не загине".

Сподвижники українського культурного і пізніше політичного відродження відчували цю внутрішню міць свого народу і вірили, що „прийде час" для його визволення. Тією вірою окрилені всі, що сьогодні в Україні ставлять спротив русифікації, і ті у вільному світі, що намагаються зберегти українську групу, що творять тривалі вартості української культури, чи заанґажовані в політичній діяльності. Все це тратило б сенс, якби не було в нас віри в наше майбутнє.

Праця усіх тих активних і жертвенних патріотів втримує Україну при житті. Завдяки їй не вдалося ворогові знищити українського народу. Але рівночасно самонищівня робота затроєних смертельною „московською блекотою" наших земляків не дозволяє Україні станути на ноги і жити повноцінним життям. Так Україна борикається в судорогах між життям і смертю. Щоб прийти до здоров'я, треба би перехилити баланс сил, скріплюючи українські національно-творчі сили і перемагаючи отрую, впорскувану ворогом у наш національний організм. Ідеться перш за все про створення в широких масах сильно відчуваного протиросійського психологічного фронту. Треба би, щоб усі українці навчалися ненавидіти російських окупантів, як їх ненавидять поляки. Виховувати на таких почуттях ненависти до ворога, що загрожує нашому життю, є завданням виховників, учителів, керівників молоді і публицистів. Велику ролю у творенні таких колективних почуттів завжди відогравали барди, народні співці, бандуристи і поети. (Звертаємо увагу на статтю Ю. Ш. про ненависть до Росії в поезії Ю. Смотрича в „Сучасності" за вересень 1975 р., і відповідь Б. Рубчака на цю статтю з прикладами ненависти до Росії в поезіїІ. Франка, Є. Маланюка, Ю. Тарнавського, „Сучасність", грудень 1975).

(Продовження буде)

З НАШИХ БУДНІВ

Перший дарунок

Цим разом пощастило, нівроку, нашому братові, бо добрі Янголи принесли мені різдвяний дарунок яких три тижні часу до Різдва Христового за новим календарем, а п'ять тижнів — за старим! А сталася ця вельми приємна для мене подія в навечер'я празника св. Катерини, 6-го грудня цього року, під час бенкету на пошану заслужених діячів, в Українському Народному Домі в Ню Йорку.

Коли наш обласний організатор, п. Василь Оріховський, відчитав на списку 63-ох відзначених також і моє ім'я, — я, просто сказавши, остовпів з дива, не повірив своїм власним вухам, і спитав сусіда при столику, визначного спортовця, п. Стефка Бардигулу, чи мене справді почитували, чи це мені так причулося?.. Аж тут, бачу, пан головний предсідник, Иосип Лисогір, і пан головний секретар, Володимир Сохан, кивають на мене пальцями, — мовляв, підходь, Іване, до президії, вифасуй почесну грамоту!

Ось тепер сиджу я, далі ще заскочений та приголомшений, обертаю в пальцях вищезгаданий історичний документ, і в голову заходжу, як воно так сталося, що й менє, грішного, відзначено... „за віддану і жертвенну працю для добра Українського Народного Союзу і Українського Народу"?.. Чи не наплутали чого там панночки з Головної Канцелярії, чи не підсунули, бува, п. В. В. Оріховському якесь підроблене письмо, без відповідної авторизації?.. Але ж ні, під грамотою фігурують урядові підписи членів Екзекутиви УНС, між ними головного організатора, п. Степана Гавриша, а той, хіба найкраще знає, скільки нових членів я придбав Батькові - Союзові в цьому з усіх боків ювілейному році...

Та, що й казати: не гідний я, панове - товариство, рівнятися до таких справді заслужених героїв праці для добра УНСоюзу, як п-ні проф. Наталія Литвиненко, взірцевий та акуратний фінансовий секретар 457-го Відділу УНС, Т-ва „Культура", чи найбільш відзначений союзовий орденоносець, д-р Василь Палідвор (204-ий Відділ), не згадуючи мого знаменитого земляка з Бібрецького повіту, п. Івана Пригоду (200-ий Відділ). І коли моє ім'я поставлено поруч таких жертвенних працівників та інших піонерів, деяких вже нині покійних, то це для мене направду велика честь і шана, не дивлячись на те, що на списку відзначених я стою передостанній в черзі...

Ікер

В АКТУАЛЬНИХ СПРАВАХ

З ДІЯЛЬНОСТИ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

„Лемківські Фестивалі"

У п'ятницю, 10-го жовтня ц.р. у Літературно-Мистецькому Клюбі відбувся вечір присвячений „Лемківським Фестивалям" що їх щорічно, у вакаційнім часі, влаштовують наші лемки в містечку Монро, Н.Й..

На вечорі доповідав маестро Теодор Терен-Юськів, що зокрема туди поїхав, щоб почути співаків Львівської і Київської опер, а також награти на своєму звукозаписнику пісні, які вони там співали. Тих співаків спроваджують на фестивалі для задокументування нібито тісної співпраці поміж лемками і московськими ставленниками в Україні. Звичайно зачинаються ці фестивалі вітанням і промовами, виголошеними мовою неподібною до української чи лемківського говору, а якоюсь несмачною, неграмотною русотяпщиною. Після „вітань" виступають танцювальні ансамблі, одначе самі танці, ні українські чи лемківські, ні то польські чи словацькі, — якась суміш, що її важко розібрати.

Приїжджі співаки — це звичайно, солісти Львівської і Київської опер, а їхнім завданням є підсилити своїм співом фестивалі і це головна їхня атракція. Співають на відкритій сцені, під голим небом. Цього року співала там прімадонна Львівської опери Тамара Дідик — уривки з оперети „Наталка Полтавка" і деякі лемківські пісні. Бас Київської опери Юрій Красуля також співав уривки з цієї оперети, і пісню „Два кольори". Оленка Зубарич, родом із Закарпаття, відспівала пісню „Вівці мої, вівці", що її колись виконувала наша найкраща співачка — Соломія Крушельницька. Голос в Оленки Зубарич — на маргінесі дуже гарної молоденької дівчини, дзвінкий, милозвучний.

Українська спільнота в ЗСА повинна поінтересуватись цими фестивалями і подбати, щоб на таких фестивалях не пекли своєї печені всякі малороси, кацапщина і русотяпщина.

Після перерви маестро Терен-Юськів передавав зі звукозапису спів згаданих співаків, а також зразки пісень Анни Чорнодольської з Канади, записані на „Союзівці" під час виступу на її мистецькім вечорі. Її голос — їй гарне ліричне сопрано, сама вона дуже музикальна й чутлива — свій спів переживає. Їй акомпаньював один з найкращих теперішніх акомпаньяторів — Тома Гриньків. Присутні з великим вдоволенням вислухали зі звукозапису виступи наших співаків-солістів, та оглядали їх великі кольорові світлини, що їх зробив на фестивалі автор доповіді.

„З історії Буковинських Гуцулів"

Управа Літературно - Мистецького Клюбу запросила на черговий вечір в п'ятницю 17-го жовтня ц.р., знаного історика-дослідника Зеленої Буковини і уродженця тієї ж землі, д-ра Івана Новосівського, з доповіддю „З історії Буковинських Гуцулів".

Д-ра Новосівського привітав його земляк інж. Іван Жуковський, голова Л-М Клюбу, та щоб впровадити всіх у відповідний „Гуцульський" настрій — у мистецькій формі, з поетичним наголосом, відчитав поему Юрія Федьковича „Довбуш".

На вступі доповіді д-р Новосівський, навівши деякі статистичні дані накреслив історію поселення Буковини від давніх літ опісля згадав про поділ країни поміж Польщу і Молдавію в 15 стор. Чужинці, загарбавши Буковину, як звичайно почали розбазарювати її багатства — землю, ліси, полонини. Так зростали молдавські дідичі і польська шляхта коштом автохтонів-гуцулів-хліборобів і скотоводів. Такий незавидний стан тривав до часу відступлення Туреччиною Буковини Австрії. Нова держава, Австрія, почала вводити справедливіші права і самоволю панів і підпанків припинено. В країні повіяло новим духом, почав зростати народний рух, вже від 1843-го р., на чолі якого станув буковинський гуцул, Лукин Кобилиця. Це був рух за здійснення селянського права на землю, ліси і пасовища.

У 1848 р. почалась в Австрії революція, що довела до ухвалення конституції і знесення панщини. Тоді розпочалась гостра боротьба з дідичами, вже не за сервітути, а таки за власність землі і того всього, що селяни колись мали й ужиткували. На деякий час прийшло в Австрії знову до абсолютизму, а що гуцули з Кобилицею у проводі далі боролись за здійснення своїх прав, то його і багатьох гуцулів арештовано, відносно лагідно покарано й випущено на волю. Небавом після того він помер.

Після короткої перерви, під рясні оплески присутніх голова Клюбу привітав поетесу Зою Когут, що в переїзді з Риму до Австралії, задержалась у Ню Йорку.

У другій половині XIX сторіччя, — продовжував доповідь д-р Новосівський, — починається національне відродження, виступає письменник і поет Юрій Федькович, „Соловей Буковини", о. Ісидор Воробкевич та інші. Національна стихія росте на всіх полях. Постає самостійна українська гімназія у Вижниці, в Чернівцях і в Кіцмані є паралельні українські відділи гімназій, є вже свої посли до віденського парляменту, як ось барон Микола Василько, що багато праці вклав у розбудову українського життя на Буковині. Починається живий національний рух і співпраця з іншими українськими культурними осередками. В Буковині гостював театр „Бесіди" зі Львова, під дирекцією Біберовича, опісля Стадника. Туди приїжджають світочі української музики, науки і літератури, як: Лисенко, Франко, Леся Українка. У Вижниці постає школа мистецької різьби, що видала таких мистців як Василь Шкрібляк, Дивдюк,

(Закінчення на стор. 4-ій)

УПРАВА ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ (ЦУКА)

вітає

З РАДІСНИМИ СВЯТАМИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА НОВИМ РОКОМ

Високопреосвященних Ієрархів та Всечесне Духовенство всіх Українських Церков, Високопреподобних Сестер, Високодостойних Пасторів і Проповідників Українських Євангельських Церков, Парафіяльні Управи та Управи всіх наших Організацій церковних, комбатантських, політичних, молодечих, культурних та харитативних, а зокрема Управи та Членство всіх наших Кооператив в З'єднаних Стейтах Америки і в діяспорі, Прихильників кооперативних ідей, все наше Громадянство та ввесь наш Нарід на Рідних Землях і в цілій діяспорі

бажаючи

ВСІМ ЩАСТЯ І ЗДОРОВ'Я ТА ЯКНАЙКРАЩИХ УСПІХІВ В ПРАЦІ ДЛЯ ЦЕРКВИ ТА СПРАВИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ХРИСТОС НАРОДЖУЄТЬСЯ! ХВАЛІМО ЙОГО!

Рада ЦУКА

ОМЕЛЯН ПЛЕШКЕВИЧ — Голова
НЕСТОР ФИЛИПОВИЧ — Секретар

Мгр РОМАН МИЦИК і дир. МАРІЯН КОЦЬ — заступники Голови

Інж. ДМИТРО ГРИГОРЧУК — голова Екзекутиви
Д-р РОКСОЛЯНА ГАРАСИМІВ — заступник Голови Екзекутиви
Мгр ВАСИЛЬ ІВАЩУК — Секретар Екзекутиви і Організаційний Референт

Члени Ради і Екзекутиви:

Д-р ВОЛОДИМИР НЕСТЕРЧУК, дир. МИХАЙЛО МУШИНСЬКИЙ, дир. АНДРІЙ ЗАЛІСКО, дир. ЛЕВ ФУТАЛА, ред. МИХАЙЛО ПАНАСЮК, інж. РОМАН БІГУН, мец. БОРИС АНТОНОВИЧ, дир. СТЕПАН ЧАЙКОВСЬКИЙ, інж. ОЛЕКСІЙ ПОШИВАНИК, мгр ІВАН ГУЛА, МАРИКА ІВАШКО, ВАЛЕНТИНА СІДЕЛЬНИК, ПАВЛО ОЛЕКСЮК, ОЛЕГ САЦЮК.

Контрольна Комісія:

Д-р ПЕТРО ВИГІННИЙ — Голова
Інж. СТЕПАН КРАВЧЕНЮК
Дир. СТЕПАН СКРОБАЧ

ТА

Управи Українських Кооператив ЗСА:

Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ЧІКАҐО, Ілл.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
Українська Православна Кредитова Кооператива в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в НЮАРКУ, Н. ДЖ.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива в РОЧЕСТЕР, Н. Й.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ТРЕНТОНІ, Н. ДЖ.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ДЕТРОЙТІ, МІЧ.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ПАРМІ, ОГАЙО
Українська Федеральна Кредитова Кооператива СВ. АНДРІЯ в С. БАВНД БРУКУ, Н. Дж.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива в ГАРТФОРДІ, КОНН.
Українська Кредитова Кооператива „ОСНОВА" в КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в БАЛТІМОРІ, Мд.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива СУМА в ЙОНКЕРС, Н. Й.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ЧЕСТЕР, Па.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в СИРАКЮЗАХ, Н. Й.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ПАССЕЙКУ, Н. ДЖ.
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" в ПІТТСБУРҐУ, Па.
Українська Кредитова Кооператива в МІННЕАПОЛІСІ, МІННЕСОТА
Українська Кредитова Кооператива „БУДУЧНІСТЬ" в ДЕТРОЙТІ, Міч.
Українська Кредитова Кооператива в МІЛЛВОКІ, ВИСКАНСИН
Українська Федеральна Кредитова Кооператива в БОФФАЛО, Н. Й.
Українська Кредитова Кооператива в ЛОРЕЙН, ОГАЙО
Українська Братська Кредитова Кооператива в СКРЕНТОНІ, Па.
Українсько-Американська Кредитова Кооператива в МАЯМІ, ФЛОРИДА
Українська Харчева Кооператива „САМОДОПОМОГА" в ЧІКАҐО, Ілл.
Українська Видавнича Кооператива „ЧЕРВОНА КАЛИНА" в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
Українська Кооператива Народного Мистецтва „БАЗАР" у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
Українська Кооперативна Асекураційна Агенція в ЧІКАҐО, Ілл.
Українська Братська Федеральна Кредитова Кооператива в БОСТОНІ, Масс.

ВІД ВИДАВНИЦТВА: Це Різдвяне привітання Централі Українських Кооператив Америки (ЦУКА) одержано раніше, але з технічних причин можна було його надрукувати щойно сьогодні.

В АКТУАЛЬНИХ СПРАВАХ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

Гнатюк та інші. Війна 1914 р. перериває національну розбудову Української Буковини, по країну простягають руки румуни, а як є тепер — всім відомо. Подякою авторові за доповідь, а присутнім за участь, закінчено програму вечора.

„Римські Дні"

З нагоди проголошеного „Святого Року", в липні ц.р. вибрались відвідати гріб св. Петра у Римі велика українська громада з Америки і всього світу, при цій нагоді, бути в соборі св. Софії та поклонитися нашому Патріярхові, Блаженнішому Кир Йосифові. Про цю замітну подію доповідав у Літературно-Мистецькім Клюбі 24-го жовтня ц.р. д-р Роман Осінчук, учасник тієї численної прощі до Риму.

На вступі, д-р Осінчук подякував Управі Клюбу за те, що дала йому нагоду поділитися своїми враженнями з поїздки, як теж і важливими проблемами Української Католицької Церкви під теперішню хвилину. Бесідник коротко заторкнув історичні факти і договори на підставі яких, наша церква приєдналась до Вселенської Церкви в Римі, затримуючи за собою всі окремі права, привілеї і традиції. Але зчасом права Української Церкви поменшувано і змінювано, деякі права касовано. Були намагання латинізації нашої Церкви, а все тому, що не було підпори й оборони своєї незалежної сильної держави. На жаль, так є і сьогодні, йде маніпуляція нашою Церквою, як кому вигідно, а про підпільну Католицьку Церкву в Краю навіть не згадують, бо в Римі відписали її на страту. Найбільш дошкульною справою під теперішню пору є нерішучість нашої Ієрархії, постояти твердо за своїми правами, що примусило б Курію їх респектувати. Коли мова йде про патріярхати, то вони історично ніколи не поставали згори, тобто не були наставлені — вони поставали знизу, так, як рішали згідно єпископи, духовенство і миряни. Про таку подію повідомляли Римського Патріярха і тих Патріярхів, що вже існували. Таке право Східніх Церков підтвердили і відновили постанови II-го Ватиканського Собору. Після ухвалення і підписання Конституції Української Помісної Церкви, деякі Ієрархи відкликали під римською пресією свої підписи, що привело до деякого замішання внутрі церкви. Свій доклад закінчив промовець твердженням, що ми мали свій Патріярхат і маємо його сьогодні, чи це кому подобається чи ні і маємо свого Патріярха в особі Блаженнішого Кир Йосифа.

Ще перед перервою голова Клюбу привітав присутніх на залі о. проф. М. Войнара і поетесу Зою Когут. На прохання присутніх поетеса віддеклямувала свій власний вірш „Отче Наш", за що авдиторія подякувала авторці щирими оплесками.

Після перерви відбулась жива дискусія, а деякі питання вияснив з канонічного становища о. проф. Войнар. Голова Клюбу інж. Іван Жуковський, на запит звернений, яке становище до цієї справи займають наші брати з Української Православної Церкви, відповів, що вони зовсім не оспорюють Українського Католицького Патріярхату, вони є за ним, бо кожне зміцнення важливих наших позицій є зміцненням цілости.

Б.Б.

Парохія св. Юра в Ню Йорку...

(Закінчення зі стор 1-ої)

чотириста тисяч долярів й для закінчення будови церкви буде ще потрібно приблизно півтори мільйона. Якщо всі родини парохії зложать по тисячу долярів, не повинно бути труднощів у будові й сплачуванні непотрібних високих відсотків. Хто не має готівки, може затягнути позичку в місцевій кредитівці „Самопоміч", яка виявила готовість уділити відповідні позички на догідних умовах. Звітодавець й о. Парох заохотили вплачувати пожертви на нову церкву ще до кінця цього року, щоб доповнити раніші пожертви, чи скласти нові й знайтися на листі жертводавців з достойною пожертвою ще перед новим роком. Пожертви, зібрані в цім році, будуть після його закінчення проголошені в церкві і в пресі.

Після цього переведено доповнення існуючого від років Будівельного комітету й покликано до праці потрібні комісії. Прийнято засаду, що до Комітету мають право належати всі місцеві українські організації. Головою Комітету залишився мец. Р. Гуглевич. Заступниками голови обрано радн. Богдана Ластовецького, мґра Івана Базарка, інж. Івана Мокрівського, дир. Романа Раковського, лейтенанта Генрі Полчі, Катерину Пелешок, Дарію Комаринську й адв. Степана Ярему. Правним дорадником обрано адв. Юрія Волинця, якому о. парох склав подяку за довголітні труди для будови церкви. Перед ним трудився для неї й досі допомагає в чому потрібно адв. Степан Ярема. Фінансову комісію очолив дир. І. Винник, а в її склад ввійшли Михайло Юзенів, інж. Любомир Зелик, мґр Дмитро Косович і Тиміш Шевчук. Комісію інформаційно-пресову очолив д-р Ярослав Падох, а в її члени ввійшли д-р Мирослав Прокоп і мґр Михайло Клецор. Комісію збірки фондів очолили отці з парохії св. Юра о. Лаврентій Лавринюк і о. Христофор Войтина. До неї ввійшли ще з вибору приявних 31 особа, представників місцевих організацій. До Контрольної комісії обрано: головою д-ра Богдана Кекіша й членами інсп. Михайла Салдана, д-ра Василя Палідвора, д-ра Мирослава Клюфаса, дир. Євстахія Манацького і пп. Головея та Сидора.

Після вибору Будівельного комітету схвалено в наступну неділю, 28-го ц. м., після останньої Служби Божої тобто коло год. 1-ої, відбути в авдиторії св. Юра сходини Збіркового комітету, а в чергову неділю, 4-го січня, в тім самім місці й часі відбудуться широкі збори усіх парохіян св. Юра. На цих зборах будуть подані інформації про пляни будови церкви та придбання потрібних фондів.

ВСЕКАНАДСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ КУК

Вінніпеґ, Канада. — Централя Комітету Українців Канади інформує, що всеканадський фестиваль КУК для хорів і танцювальних ансамблів, які здобули першенство Східньої, Центральної і Західньої Канади, відбудеться 14-го березня 1976 р. о год. 2.30 по полудні у Вінніпеґу. У частині Східня Канада візьмуть участь: хори СУМ-у „Прометей" і „Діброва" — Торонто, дириґент мґр Василь Кардаш; танцювальний ансамбль УНО „Дунай" — Ст. Кетринс — мистецький керівник О. Самець. Центральна Канада: Хор УНО ім. О. Кошиця — Вінніпеґ, дириґент В. Климків; танцювальний ансамбль УНО „Русалка" — Вінніпеґ; церковний хор парафії св. Миколая — Вінніпеґ, дириґент о. Б. Слобода. Західня Канада: Хор СУМК — Едмонтон — дириґент Р. Солтикевич; танцювальний ансамбль УНО „Черемош" — Едмонтон, мистецький керівник Я. Куць; церковний хор катедри св. Юрія — Саскатун, дириґент С. Чепига.

АКАДЕМІЯ В ПОШАНУ МИТРОПОЛИТА А. ШЕПТИЦЬКОГО

Ню Гейвен (М. Я.). — В неділю, 14 грудня ц. р. відбулася тут в імпрезовій залі Української Рідної Школи ім. Митрополита А. Шептицького Святочна Академія. Відкрив її директор школи д-р Михайло Снігурович. Шкільний хор відспівав три пісні. Слово про Великого Митрополита сказав мґр Михайло Бойко. Літературна частина вечора була присвячена поетичній творчості Ліни Костенко. Доповідь, яку на цю тему виголосив д-р Михайло Снігурович, була ілюстрована рецитаціями та читанням віршів Ліни Костенко учнями школи.

Український фестиваль в американській бібліотеці

Заходом 73-го Відділу Союзу Українок у Бриджпорті влаштовано фестиваль в місцевій бібліотеці. В програму фестивалю входила виставка народного мистецтва, яка простояла в бібліотеці від 11-го жовтня до 8-го листопада 1975 р. Виставку оглядало багато не-українців. Вони захоплювалися чудовим короваєм, писанками, керамікою, різьбою та бандурою. Виставку приміщено в бібліотеці на трьох поверхах. Культурно-освітня референтка Стефанія Бабій приклала багато праці, щоб виставку поставити на високому рівні. Ціллю виставки було не лише показати експонати, але також, обзнайомити американське громадянство з історією України — давньої та сучасної діб, порівнюючи долю жінки в Совєтському Союзі з жінкою в Америці, та щоб подати їм історію Союзу Українок з нагоди 50-літнього Ювілею. Ті всі матеріяли зібрала Стефанія Бабій, та передала до бібліотеки, яка помістила їх в місцевій американській газеті „Бріджпорт Пост". Також подала до бібліотеки спеціяльне оголошення з нагоди 22-го січня англійською мовою, де зазначено „Юкраїніян нот Рашен" на якому була подана історія і мапа України. Вивішення такого оголошення мало свій успіх, сотні не-українців мали змогу познайомитися з історією України і довідатися, що ми окремий український нарід і нічого спільного не маємо з росіянами.

Дня 18-го жовтня доповнено виставку а саме: прибрано їдальню і вітальню в українському стилі. Крім того був показ писання писанок, який провадила Ольга Лупа, показ вишивання — Ольга Пендаківська, різьба — Ігор Пендаківський та столик з книжками, про які пояснювала Дарія Стахів. Крім того роздавано летючки про українських в'язнів та історію Союзу Українок. В тому дні відбулася також мистецька програма, якою проводила зв'язкова Відділу Анна Гомік. Доповідала референтка зв'язків Окружної Ради Союзу Українок Нової Англії Марія Гижа, яка хоча хвора прибула на виставку. У своїй доповіді вона згадала про 200-ліття існування Америки, де підкреслила вклад праці українців і висказала нашу вдячність Америці. Познайомила присутніх з теперішними відносинами українських політ-в'язнів у Совєтському Союзі, згадуючи Мороза та інших.

В мистецькій програмі брали участь: український хор під дириґентурою Михайла Заяця, Пластунки „Гуцулки" відспівали пісні під проводом пл. Оксани Тромзи, яка рівнож заспівала сольо англійською мовою, виступила танцювальна група під проводом Ірки Романів, та на бандурі грав Петро Бойчук.

Написи до експонатів виконав Любомир Чубатий. Прибранням виставки займалися: Стефанія Бабій, Марія Цап, Гомік Марія-Анна, Романів Марія, Чубата Мирослава, як також панове: Бойчук Петро, Бабій Василь та, Романів Богдан. По-мистецьки виконаний український прапор п-ом Ґеричами простояв цілий місяць біля американського.

На закінчення наші господині під голосуванням Марії Болонної гостили присутніх солодким і кавою.

В ПЕРШУ ТЯЖКУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА і БАТЬКА
бл. п. ЯРОСЛАВА САС-ПОГОРЕЦЬКОГО
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в середу, 31 грудня 1975 року
о год. 8-ій рано
в ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРС, Н. Й.
при Чеснат вулиці.
Просимо в той час долучитися молитвами за спокій Його душі.
Дружина — НАТАЛІЯ
Дочка — ОЛЕСЯ

ТАРЗАН, Ч. 7411. Тарзан вже знову в джунґлях

THE BLENDING OF A STRONG RIDER AND A WILLING HORSE IS ALWAYS A THING OF BEAUTY TO BEHOLD...
PROGRESS SLOWS AFTER LEAVING OPEN COUNTRY...
MAYBE I SHOULDN'T HAVE TAKEN HIM FOR MY TRIP HOME — HE SEEMS TO BE TENSING IN THIS JUNGLE...

Завжди приємно глядіти на доброго вершника та охочого коня . . .

Рух вперед сповільняється, коли Тарзан залишає за собою відкриті простори . . .

Може я не повинен був брати коня в цю мою подорож додому . . . Він не почувається свобідно в джунґлях . . .